

Källa:SCB

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS KUNDTIDNING NUMMER 2 • 2010

SCB

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

Uteserveringarnas underbara tid

– följ utvecklingen med **Restaurangindex**

Ljusa tider för turistnäringen

Läs också om

- Utvecklingen i Öresunds- och Västra Götalandsregionen
- Våra nya alkoholvanor
- Hur lever vi våra liv? – om tidsanvändningsundersökningen i Sverige och EU

Med SCB i Almedalen

i Högskolans lokaler på Carmégatan 3, Visby. **Välkommen!**

5 Juli 10.00–11.30

Småföretaget – en vinsthistoria – men för vem?

Småföretagens betydelse lyfts ofta fram som viktiga för samhällsekonomin, konkurrenskrafterna och inte minst för småregioners fortlevnad. De sägs även bidra till sysselsättningen men stämmer det verkligen? Dessa och många fler frågor kommer att besvaras under seminariet.

Maria Håkansson och Susanne Gullberg, SCB

6 Juli 09.30–10.30

På tal om kvinnor & män 2010. Hur står det till med jämställdheten egentligen?

Den 29 juni publiceras en ny utgåva av den välkända fickboken *På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet*. Boken, som blivit oundgänglig för många, innehåller aktuell statistik om kvinnor och män inom ett stort antal områden.

Carolina Nordström och Lena Bernhardt, SCB

6 Juli 11.00–12.00

Integration – i ett regionalt perspektiv

Detta seminarium baseras på en analysrapport inom integrationsområdet som publiceras i början av sommaren.

Inger Huggare och Karin E Lundström, SCB

7 Juli 10.30–12.00

Så drabbade 2000-talets finanskris arbetsmarknaden – en jämförelse med 1990-talets kris

På seminariet kommer utvecklingen på arbetsmarknaden i den globala finanskrisens efterdyningar att presenteras och analyseras. Vi kommer att jämföra med krisen på 1990-talet. Bland annat tar vi upp utvecklingen för jobbchanser och arbetslöshetsrisker.

Krister Näsén och Hassan Mirza, SCB

8 Juli 10.30–12.00

Opinionsläget inför riksdagsvalet – statistik från SCB:s Partisynpatundersökning

Hur ser väljaropinionen ut inför årets val? Vilka partier har fått ökat stöd och vilka har tappat sympatisörer? Hur stora förändringar har historiskt sett skett under de sista månaderna? Vid seminariet kommer dessa frågor att besvaras med hjälp av statistik från SCB:s Partisynpatundersökning. *Mikaela Järnbert och Richard Öhrvall, SCB. Professor Sören Holmberg, Göteborgs universitet medverkar.*

Mer information om SCB:s seminarier

Välkommen att kontakta presschef *Nizar Chakkour* på 0767-20 44 44, nizar.chakkour@scb.se eller *Pernilla Widebrink* på 0767-20 44 93, pernilla.widebrink@scb.se.

Tips ... Valstatistik

– finner du på **www.scb.se** under
Hitta statistik och Temaområden.

Portalen gör det lättare för dig att hitta all den statistik som SCB tar fram kring val och demokrati. Den presenteras i databaser, tabeller, diagram, artiklar och rapporter. Här hittar du också historisk valstatistik från åren 1909–1999.

Läs också om SCB:s Partisynpatundersökning, PSU på sidan 5!

Tips ... Nordiska Statistikermötet i Köpenhamn 11–14 augusti

– en konferens om statistikens framtida utmaningar

Danmark är värd för konferensen denna gång. Statistikermötet är ett tillfälle för alla producenter och användare att utbyta kunskap och erfarenheter.

Mötet hålls för 25:e gången. Det övergripande temat är *Statistikens framtida utmaningar*. Områden som nya datamöjligheter, statistikbehov, statistikproduktion och metoder samt spridning av statistik kommer att diskuteras.

Mer information hittar du på www.dst.dk/nordstat2010

Källa: SCB

SCB:s kundtidning ges ut av Statistiska centralbyrån.

Ansvarig utgivare: Stefan Lundgren, SCB,
08-506 941 00.

Redaktion: Monica Holmberg, SCB, chefredaktör
019-17 61 67. Ulrika Haglund, SCB, 08-506 941 47.

Redaktionens adress: SCB, 701 89 Örebro.
Tfn 019-17 60 00. E-post monica.holmberg@scb.se
ulrika.haglund@cb.se

Layout och redigering: Monica Holmberg, SCB.

Foto omslag: Monica Holmberg, SCB.

ISSN 1104-8476.

URN:NBN:SE:SCB-2010-A08TI1002_pdf (pdf)

Suget efter information

I år är det valår. Situationen på arbetsmarknaden kommer säkert att vara ett återkommande tema i den politiska debatten inför valet. Det betyder också att suget efter information om utvecklingstendenser och läget på arbetsmarknaden kommer att vara stort.

Det är därför glädjande att SCB från och med i år kan redovisa en förbättrad och fördjupad arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökningarna, AKU.

Urvalet i AKU har utökats för att mer detaljerat kunna beskriva arbetsmarknadssituationen och för att beskriva dynamiken på arbetsmarknaden med flödesstatistik. Från och med maj månad börjar vi att publicera statistik baserat på det utökade urvalet. SCB publicerar även sedan i början av året säsongrensad AKU-statistik. Det är vår förhoppning att det ska underlätta för statistik användarna att tolka och förstå underliggande trender på arbetsmarknaden.

Valår betyder också högkonjunktur för politiska opinionsundersökningar. Spekulationerna om förändringar i opinionsläget blir allt intensivare ju närmare valdagen vi kommer. SCB:s partisynpatiuundersökning är nog den mest auktoritativa undersökningen om svenska folkets partisynpatier genom det stora urval personer som ingår i undersökningen.

Partisynpatiuundersökningen genomförs två gånger per år. Den senaste, som har genomförts nu under våren, publiceras i juni. Du kan läsa mer om SCB:s partisynpatiuundersökning i detta nummer.

Tidigare i år upptäcktes fel i några statistikprodukter, något som uppmärksammades stort i media. Felen, tillsammans med Riksrevisionens påpekande om brister i statistikproduktionens IT-stöd, urholkar SCB:s trovärdighet och tilliten till statistiken. Det är därför en prioriterad uppgift för SCB att komma tillrätta med grundorsakerna till att felet kunde uppstå. SCB arbetar sedan en tid tillbaka med ett systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete. Vi kommer att fortsätta och förstärka detta arbete för att återställa trovärdigheten och förtroendet hos alla dem som använder vår statistik.

SCB:s kvalitetsarbete är brett upplagt, något du kan läsa mer om i detta nummer. Det handlar inte bara om att bearbetningar och beräkningar av statistik ska vara korrekt. Kanske ännu viktigare är att upprätthålla kvalitet i insamling och granskning av data. Utan tillräckligt bra primärdata går det inte att framställa bra statistik – hur rätt man än räknar.

Utan tillräckligt bra primärdata går det inte att framställa bra statistik – hur rätt man än räknar.

Stefan Lundgren
Generaldirektör

Källa:SCB nr 2•2010

- 2 **Tips och nyheter**
- 3 GD har ordet
 Suget efter information
- 5 **Om det var val i dag**
 – SCB:s partisympatiundersökning
- 6 **Ljusa tider för turistnäringen**
- 7 **Restaurangindex**
 i uteserveringarnas underbara tid
- 8 **Integrationen i Öresundsregionen**
 – tio år efter brons öppnande
- 9–10 **Konjunkturbarometern i Västra Götaland**
 Så mäter SCB konjunkturerna
- 11 **Våra nya alkoholvanor**
 – hur ska vi informeras om riskerna?
- 12–13 **Hur lever vi våra liv?**
 – om tidsanvändningsundersökningen i Sverige och EU
- 13 **Vem är fattig i Sverige och EU?**
 – Fattigdomsåret 2010
- 14 **Miljöteknik – framtidens teknik?**
- 15 **Med insyn i Insynsrådet**
 Förbättringar i SCB:s verksamhet

Foto: Monica Holmberg

Publikationen som ger dig inblick i svenskt utbildningsväsende ...

På tal om utbildning 2010 ger dig snabba svar på **var, hur många** och ibland också **varför**.

40 kr exkl. moms. Beställning kan göras via SCB, Publikationstjänsten, 701 89 ÖREBRO, tfn: 019-17 68 00, fax: 019-17 64 44, e-post: publ@scb.se. Du hittar också publikationen på www.scb.se.

Om det var val i dag – SCB:s partisynpatiuundersökning

Sedan 1972 har SCB i maj och november mätt svenska folkets partisynpatier. 9 000 personer ingår i varje undersökningsomgång. De långa tidsserierna och det stora urvalet gör undersökningen unik.

Under Almedalsveckan finns SCB på plats tillsammans med Sören Holmberg, valforskare från Göteborgs universitet. Då presenteras nya analyser baserade på SCB:s Partisynpatiuundersökning, PSU. Det är naturligtvis speciellt intressant – ett valår som detta.

Richard Öhrvall

Richard Öhrvall vid SCB, du kommer att presentera siffrorna i Visby tillsammans med Mikaela Järnbert. Berätta vad ni fokuserar på!

Partisynpatiuundersökningens resultat för maj månad presenteras på SCB:s webbplats redan tisdagen den 10 juni. Vid seminariet i Visby den 8 juli kommer vi att tränga djupare in i materialet. Bland annat kommer vi att lyfta fram några viktiga grupper i årets val. Vi gör specialbearbetningar av den rekordstora gruppen förstagsängsväljare. Vi tittar också närmare på pensionärerna. Naturligtvis följer vi debatten under våren och tar upp de frågeställningar som diskuteras.

Kan du kort säga något om tidigare valår?

Historiskt sett brukar det block som ligger bra till opinionsmässigt i maj också vinna valet. Men inom blocken är det ofta stora svängningar.

Vilka är de tydligaste trenderna sedan riksdagsvalet 2006?

Miljöpartiet har gått fram starkt i opinionen, framför allt under det senaste året. Partiet har särskilt starkt stöd bland yngre kvinnor. Det är också i den gruppen som stödet för partiet har ökat mest. Omvänt är Centerpartiet det parti som tappat mest stöd sedan valet.

Finns det skillnader mellan män och kvinnors partisynpatier?

Ja, längre tillbaka i tiden stödde kvinnor partier till höger på den politiska skalan, i högre grad än män. Den skillnaden utjämnades i början av 1980-talet. Sedan slutet av 1980-talet har partier till vänster haft ett större stöd hos kvinnor än hos män.

Följer ni samma personer i undersökningen?

Ja, det är en panelundersökning. Det innebär att varje utvald person är med tre gånger. Anledningen till det upplägget är att vi får bättre information om rörligheten i opinionen.

Vem använder ert material?

Det är framför allt medier, myndigheter, organisationer och forskare. Allmänheten når vi främst via medierna. Alla resultat är officiella och publiceras på SCB:s webbplats i form av pressmeddelanden, tillsammans med tabeller och diagram.

Är det möjligt att beställa specialkörningar?

Ja, oftast gör vi detta för specifika grupper som normalt inte redovisas. Det finns stora möjligheter vad gäller analys över tid och för olika grupper. Här gäller förstås samma sekretessregler som för övriga uppgifter från SCB. De resultat som är mest efterfrågade lägger vi ut på webbplatsen.

Professor Sören Holmberg, du sa vid en tidigare intervju i Källa:SCB att PSU:n var världsunik. Stämmer det fortfarande?

Ja, vad gäller kvalitén är den fortfarande unik. Vi har fortfarande lite bortfall, om man jämför med andra länder – men visst har deltagandet till viss del sjunkit även här.

Demokratistatistik – finns den i andra länder än i Norden?

Den är mer samordnad och vi har bättre ordning på statistiken – men visst finns det demokratistatistik i många andra länder. Vad gäller valundersökningen så har vi den äldsta i Europa – från 1956. Amerikanerna var dock först, år 1952.

Vad tror du om valdeltagandet i år?

Det beror delvis på hur spännande det blir. Denna gång handlar det mycket om hur det ska gå för de mindre partierna såsom Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Vänsterpartiet – om de ska klara fyraprocentsspärren. Även när det gäller de två stora blocken så ser det relativt jämnt ut.

Sören Holmberg

Monica Holmberg

Foto: Monica Holmberg

Ljusa tider för turistnäringen

Sommar, sol – och camping! Det är semester för många. Och semestercamparna blir allt fler. Det visar Inkvarteringsstatistiken som SCB tar fram på uppdrag av Tillväxtverket.

Martin Lagerström och Anna Warnemo

Vi turistar som aldrig förr i Sverige. Nästan 52 miljoner övernattningsnätter tillbringade vi på hotell, stugbyar, vandrarhem, campingplatser samt förmedlade privata stugor och lägenheter förra året. Det innebär drygt en miljon fler övernattningsnätter än 2008. Allra mest ökade antalet övernattningsnätter av campare, som steg med inte mindre än 887 000.

Mellan 2000 och 2009 ökade antalet övernattningsnätter på hotell, stugbyar och vandrarhem från knappt 26 miljoner till drygt 32 miljoner.

Allt fler utländska turister

De utländska gästerna ökade mest procentuellt sett jämfört med föregående år – med tre procent. Antalet övernattningsnätter på hotell, stugbyar, vandrarhem, camping och förmedlade privata stugor och lägenheter var närmare 12,9 miljoner förra året. De flitigaste nattgästerna var norrmännen, tyskarna och danskarna som tillsammans stod för nästan 60 procent av de utländska turisternas övernattningsnätter. De följs av holländare, briter, finländare och amerikaner.

Överskott i resevalutabalansen

Turister betyder inte bara förstärkning i logiföretagens kassor. Gästerna spenderar även pengar på restaurangbesök, transporter, varor, kultur, rekreation, sport med mera. Under tredje kvartalet 2009 var värdet av utländsk turism i Sverige för första gången högre än värdet av svensk turism utomlands.

– Sverige har aldrig tidigare haft ett överskott i resevalutabalansen, kommenterar Anna Warnemo, utredare på SCB.

För övrigt kan tilläggas att utländska turister i Sverige är mer pigga på att låta på plånboken än de svenska.

Ökad sysselsättning

Turistnäringen skulle inte vara speciellt framgångsrik om det inte fanns anställda som tog hand om turisterna, arbetade på hotellen, guidade vetgiriga runt sevärdheter och så vidare. I takt med att turismen i Sverige ökar, ökar även antalet sysselsatta inom turistnäringen. Antalet sysselsatta inom den näringen ökade med drygt 20 procent mellan åren 2000 och 2008. Detta kan jämföras med att den totala sysselsättningen i Sverige ökade med cirka sex procent samma period. Flest sysselsatta hittar vi inom hotell och restaurang.

Fakta om Inkvarteringsstatistik

Inkvarteringsstatistiken omfattas av hotell, stugbyar, vandrarhem, campingplatser samt förmedlade privata stugor och lägenheter och publiceras månadsvis, på lägst länsnivå. Statistikpaket har utvecklats och anpassats till olika användares behov. Dessa och enskilda tabeller för anläggningstyp, region, storleksgrupp m.m. kan beställas från SCB via inkvartering@scb.se.

Statistiken ger underlag för beslutsfattare och andra aktörer inom turism i Sverige och utlandet genom löpande bevakning av utvecklingen av boendet på kommersiella anläggningar.

Turism omfattar människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för fritid, affärer eller andra syften.

Statistik bra för turistnäringen

– I statistiken kan man avläsa effekten av t.ex. marknadsföringskampanjer. Den ger turistnäringen ett bra underlag, säger Anna Warnemo. Uppgifterna ger också de enskilda anläggningarna information om beläggning för den egna typen av inkvarteringsställen och för den egna regionen.

Kommer det kungliga bröllopet att märkas i inkvarteringsstatistiken?

– Ja, med stor säkerhet. Vi har dag-för-dag-statistik för hotell, stugbyar och vandrarhem, så det är möjligt att följa utvecklingen på en fin nivå.

Turiststatistiskt informationssystem

Inkvarteringsstatistik är en av många viktiga informationskällor för att aktörerna inom turistnäringen ska kunna fatta goda beslut och utveckla sin verksamhet på ett framgångsrikt sätt, säger Martin Lagerström, chef för enheten Miljö och Turism vid SCB. Men det finns fler källor, bland annat *Turistsatelliträkenskaperna**.

– Besöksnäringen och andra näringar inom turism är viktiga för Sveriges ekonomi och sysselsättning. Turistsatelliträkenskaperna visar på dess effekter. Om vi utvecklar användningen av sådana beräkningar till att bli ett heltäckande turiststatistiskt system som belyser andra delar av turistnäringen, som till exempel upplevelseindustrin och mötesindustrin, skulle det ge beslutsfattare goda verktyg och modeller.

Mer information

Kontakta gärna Anna Warnemo via e-post: anna.warnemo@scb.se.

Ulrika Haglund

*Internationellt verktyg för att informera om den ekonomiska betydelsen av turistnäringen.

Foto: Monica Holmberg

Restaurangindex i uteserveringarnas underbara tid

Sedan årsskiftet ger restaurangindex – som publiceras varje månad – en bättre och tydligare statistik. Den gör det möjligt att följa utvecklingen för restaurangbranschen, segment för segment.

Uppgifterna tas fram i samarbete mellan Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare – SHR, Dagligvaruleverantörernas Förbund – DLF, Svensk Cater och SCB. Hotellen har länge haft bra branschstatistik att stötta sig mot. För restaurangbranschen har situationen varit en helt annan. Statistiken har varit alldeles för grovt indelad för att ge något bra underlag för att beskriva branschens utveckling. Ingen har egentligen vetat hur olika segment utvecklats.

Nytt är att restaurangbranschen är indelad i sju olika bransch kategorier, och man kan följa omsättningsutvecklingen månad för månad. Kategorierna är *personal- och företagsrestauranger, hotellrestauranger, kaféer, snabbmat, lunch- och kvällsrestauranger, pubar/barer/nöjeskrogar* och *trafikhärla restauranger*. Genom att bl.a. ställa vissa leverantörers kundregister mot SCB:s företagsregister, har man kunnat klassificera de cirka 20 000 företag som finns inom restaurangbranschen. Hälften av företagen står för cirka 90 procent av den totala omsättningen. De 10 000 största företagen är de som klassificerats genom samkörning av leverantörernas kundregister och SCB:s företagsregister. Övriga har klassificerats utifrån namn. Den månadsvisa omsättningsutvecklingen i de olika segmenten görs i en urvalsundersökning där cirka 1 100 företag ingår.

Hur påverkade krisen?

Den privata restaurangmarknaden omsatte 71 miljarder kronor under 2009, en ökning med 0,6 procent jämfört med 2008. Det branschsegment som klarat sig bäst under krisåret 2009 är snabbmaten. Omsättningen har ökat med cirka fyra procent. Det gick också starkt under 2008, då omsättningen ökade med drygt elva procent. Segmentet som har tappat mest under 2009 är nöjeskrogarna.

Den etablerade bilden för lunch- och kvällsrestauranger är att höjdpunkten ligger under julbordet. Det visar sig inte stämma helt. Sommarmånaderna är minst lika viktiga. För snabbmatssegmentet är bilden liknande. Hotellrestauranger har dock en helt annan omsättningsfördelning. Sommarmånaderna är bland de sämsta då konferenshotellen har lågsäsong.

Du hittar pressmeddelanden om Restaurangindex på www.scb.se.

Det branschsegment som klarat sig bäst under krisåret 2009 är snabbmaten.

Björn Arnek, Sveriges hotell- och Restaurangföretagare, hur använder branschen dessa nya uppgifter?

Våra cirka 3 000 medlemmar i restaurangbranschen har länge haft önskemål om bättre information, dels hur stor branschen är, dels hur den har utvecklats.

Vi som branschorganisation behöver informationen för att kunna driva frågor inom området. Restaurangbranschen är viktig – både sysselsättningsmässigt och omsättningsmässigt. Statistiken gör det nu möjligt att titta på lönsamhet och för en rad analyser.

Man får ofta en uppfattning att branschen har en svart marknad. Påverkar detta kvaliteten på statistiken?

Nej det tror jag inte. Men det ligger i sakens natur att vi inte vet hur stor den svarta marknaden är. Som i alla kontantbranscher finns det förstås här också. Tidigare var det bara de med alkohol-tillstånd som var tvungna att ha certifierat kassaregister. Från nyår finns dock detta krav för samtliga som hanterar kontanter, vilket underlättar kontroll.

Vad vill du säga till användare av statistiken?

Att du hittar mer material på www.shr.se, där vi bl.a. analyserar statistik för varje segment. Se *Fakta & statistik* och *Konjunktur*.

Foto: Rikard Eriksson

Björn Arnek

Daniel Lennartsson, SCB
daniel.lennartsson@scb.se

Monica Holmberg

Integrationen i Öresundsregionen

– hur långt har den kommit tio år efter att Öresundsbron öppnades?

Ett unikt gränsregionalt svenskt-danskt statistiksamarbete kan ge svar.
Birgitte Steenstrup, analytiker vid Öresundskommittén, beskriver läget.

I publikationen *TendensÖresund* analyseras integrationen och utvecklingen i Öresundsregionen. Du kan till exempel läsa statistik och analyser om områden som flyttningen över Öresund, näringslivsstrukturen, den ekonomiska utvecklingen och befolkningsutvecklingen i Öresundsregionen.

TendensÖresund utkom första gången 2008. Den 28 maj utkommer en uppdaterad och utökad utgåva med nya analysområden som till exempel kultur och kulturkonsumtion samt tillgängligheten till, från och genom regionen.

Analyserna är resultatet av ett unikt samarbete över Öresund mellan statistiker och analytiker vid tolv organisationer i Öresundsregionen. Deltagare är bland annat *Region Skåne*, *Helsingborgs stad*, *Öresundsbron* och *Köpenhamns kommun*.

Mycket av statistiken kommer från det gränsregionala statistikprojektet *Örestat*, men många andra källor har också använts. Det gränsregionala samarbetet är en nödvändighet för att kunna utarbeta analyser om Öresundsregionen. Ofta sammanställs statistik på olika sätt i Sverige och Danmark och det har därför varit synnerligen viktigt att både svenska och danska analytiker deltagit i samarbetet.

Fakta om Öresundsregionen baserat på *TendensÖresund*

- Öresundsregionen har vid årsskiftet 2009/10 3,7 miljoner invånare, varav 2,5 miljoner bor i den danska delen och 1,2 miljon i den svenska delen av regionen.
- Antalet dagliga pendlare över Öresund har ökat från mindre än 3 000 personer innan Öresundsbron öppnades till ca 20 000 år 2009. Så mycket som 97 procent av dessa pendlare bor i Sverige och arbetar i Danmark.
- Trafiken över Öresund har ökat kraftigt – antalet fordon som årligen passerar Öresund har ökat från två–tre miljoner innan Öresundsbron öppnades till 9,3 miljoner år 2009. Sammanlagt passerade 35,6 miljoner resenärer Öresund med bil, buss, tåg eller färja år 2009.
- Öresundsregionen stod 2007 för cirka 26 procent av Sveriges och Danmarks sammanlagda BNP. Den danska delen av regionen stod 2007 för 48 procent av Danmarks totala BNP, medan den svenska delen av Öresundsregionen stod för 11 procent av Sveriges totala BNP.
- Av näringslivets alla FoU-investeringar i Sverige och Danmark 2005 placerades 32 procent i Öresundsregionen. I regionen används cirka 3,9 procent av BRP* på forskning och utveckling.

Birgitte Steenstrup

- Var tredje person mellan 25 och 64 år i Öresundsregionen har en universitets- eller högskoleutbildning – det ligger över den nationella nivån i både Sverige och Danmark.

Mer information

TendensÖresund utkommer i tryckt form och finns dessutom tillgänglig på www.tendensoresund.org/sv. Publikationen utkommer på svenska och danska den 28 maj och följs också av översättningar på engelska och tyska.

Publikationen presenteras vid tre lanseringstillfällen. Det sker i Malmö den 11 juni, i Köpenhamn den 15 juni och i Stockholm den 17 juni.

Mer information om tid och plats kan du få genom att skriva till Birgitte Steenstrup på bst@oresundskomiteen.dk.

Birgitte Steenstrup

bst@oresundskomiteen.dk

*BRP=Bruttoregionprodukten

SCB mäter konjunkturerna

Västra Götalands konjunkturbarometer bygger på enkäter till drygt 1 000 företag och har gjorts sedan 1996.

Foto: Monica Holmberg

Bo Sandén

Bo Sandén, ansvarig vid SCB ...

Förändras upplägget i barometern över tid, i takt med att samhället och regionen förändras?

Den tas fram i samarbete med kunden. Sedan håller man sig till ungefär samma upplägg. Strukturen i näringslivet förändras inte i den omfattningen att större förändringar motiveras. Man tar med relevanta branscher ur konjunktursynpunkt.

Vilka områden mäts?

Hela näringslivet förstås. Tillverknings- och verkstadsindustrin och även byggnadsindustrin är cyklisk, likaså detalj- och bilhandeln. Områden kan dessutom brytas ner ytterligare, beroende på hur stor regionen är.

För vilka regioner har SCB gjort barometrar?

För alla län utom Dalarna och Stockholms län. Men liknande Konjunkturbarometer som vi nu har gjort till Västra Götaland, finns även för Norrland och Öresundsregionen. För Mälardalsregionen görs en annan typ av statistisk sammanställning på befintligt material. Här förpackas en enklare form av konjunkturmätning som görs kvartalsvis.

Vad är då Konjunkturindex?

Det är ett sammanfattande mått som ingår som en del i barometern. Här utgår vi från tre grader och frågar företagare om deras syn på företagets konjunktur – är den *bra, tillfredsställande* eller *dålig*. Utifrån detta enkla mått kan vi jämföra över tid, mellan branscher och regioner. Uppgiftslämnandet är högt och företagare kan se nyttan med uppgifterna.

Vilka regionala skillnader ser du?

I Norrland är naturligtvis den tunga industrin viktig. Västra Götaland är hemvist för fordonsindustrin och av stor betydelse. För Öresund, dvs. Skåne och Själland, är upplevelseindustrin stor. I Öresundsbarometern kan man jämföra den svenska och danska sidan sedan 1998, dock med uppehåll för år 2009.

I vilken region ser man bäst utveckling?

Det är trevligt att få säga "högst upp i norr" – en region som hade det kämpigt för tio år sedan då IT-bubblan sprack. Regionen ser ut att, tillsammans med Storstockholm, ha klarat sig bäst i krisen. Kina har betytt mycket för gruvindustrin och Ikea har öppnat i Haparanda. Att staden Kiruna ska flyttas genererar också arbeten.

Du hittar barometrarna för Öresundsregionen, Västra Götaland och Norrland med annan konjunkturstatistik på www.scb.se.

Monica Holmberg

Foto: Monica Holmberg

Ny barometer i slutet av maj

Konjunkturbarometer för Västra Götaland

Västra Götaland består av fyra delregioner: Fyrbodalsregionen, Göteborgsregionen, Sjuhäradsregionen och Skaraborgsregionen. Här ligger alltså den gamla varvs- och fordonsindustrin – men också knallebygden med textilindustrin. Till detta kommer regionens möjligheter för turism och jordbruk.

Vi frågar Mats Granér, chef för analys och uppföljning i Västra Götalandsregionen. Vilka av dessa näringar tror ni mest på i framtiden?

Bilden av Västra Götalands näringslivsstruktur som förmedlas ovan är lite ensidig. Västra Götaland tillhör de regioner i Europa som har det mest FoU*-intensiva näringslivet. Enligt statistik från Eurostat är det bara Stuttgartregionen som har högre FoU-investeringar som andel av BRP**. De sektorer som bidrar till detta är främst fordonsindustrin, läkemedelsindustrin och telekom. Detta är branscher som jag tror har goda möjligheter att fortsätta att utvecklas i Västra Götaland.

Livsmedelsindustrin är en annan betydelsefull bransch i Västra Götaland som har haft en god tillväxt. Turismen är en av de snabbast växande näringarna. Antalet sysselsatta i turismnäringen har vuxit med 50 procent under 2000-talet.

I förra prognosen syntes små företag se små problem och stora företag stora problem, blev det just så?

Det är svårt att svara på eftersom vi ännu inte slutfört vårens konjunkturmätning. Men av allt att döma är det de stora exportberoende industriföretagen som drabbats hårdast av lågkonjunkturen. De mindre hemmamark-

Mats Granér

Fortsättning på sidan 10.

*FoU= forskning och utvecklingsarbete
**BRP=Bruttoregionprodukten

De sektorer som bidrar till detta är främst fordonsindustrin, läkemedelsindustrin och telekom. Detta är branscher som jag tror har goda möjligheter att fortsätta att utvecklas i Västra Götaland.

Mats Granér om FoU-satsningar

kommer att ha en viktig roll i Sverige och Västra Götaland.

Hur kommer ni nu att använda den nya barometern?

Västra Götalandsregionen arbetar långsiktigt för att skapa bättre förutsättningar för näringslivet. Inriktningen på vårt arbete med regional utveckling påverkas därför inte i någon större utsträckning av konjunktursvängningar. Vid våra prognoser av det regionala skatteunderlaget är konjunkturbarometern emellertid ett viktigt underlag. Men den primära målgruppen för barometern är näringslivet, som kan få nytta av regionala konjunkturbedömningar i sin planering.

Monica Holmberg

Fortsättning från sidan 9.

nadsorienterade företagen har klarat sig bättre. Samtidigt är det många mindre industriföretag i Västra Götaland, framför allt underleverantörer till fordonsindustrin, som har upplevt stora svårigheter.

Ni samarbetar kring forskning med liknande regioner i Europa. Vilka är liknande?

Vi väljer inte ut regioner som liknar oss i alla avseenden. Samarbeten begränsas vanligen till ett fåtal specifika områden där det finns kompletterande kompetenser och forskningsmiljöer i andra regioner. Ett exempel är CROSSTEXNET, ett projekt i EU:s 7:e ramprogram. Västra Götalandsregionen samarbetar där med ett stort antal europeiska regioner för att samordna sin FoU-finansiering och utveckla en gemensam internationell forskningsstrategi för området *teknisk textil*.

Er förre konjunkturbarometer med prognos fram till maj 2010 – hur väl stämmer den?

Konjunkturbarometern som genomfördes i höstas förutspådde en stark och bred uppgång i konjunkturen till våren samtidigt som sysselsättningsnedgången planas ut. Eftersom vårens mätning inte är klar har vi ännu inte facit för Västra Götaland. Men Konjunkturinstitutets prognoser och sysselsättningsstatistiken tyder på att prognosen inför våren tycks stämma relativt väl med utfallet.

Hur går det för er bilindustri? Finns det någon optimism i dag?

Vi ser nu en ökande optimism inom fordonsindustrin. Under de senaste månaderna har vi sett en positiv utveckling på bilmarknaden. Sär-

skilt Volvo personbilar har haft en gynnsam utveckling och planerar nyanställningar. Volvo lastbilar redovisar vinst för det första kvartalet i år och räknar med en ökad efterfrågan i år. För Saab Automobile är situationen mer osäker.

Det svenska fordonsklustret är i dag ett av Europas starkaste industriella kluster. Även på lite längre sikt tror jag att fordonsindustrin

Tips ... Regionala räkenskaper

Uppgifterna gör det möjligt att jämföra kommuner och regioner och är en hjälp att följa upp regionala utvecklingsplaner.

Regionala räkenskaper visar ...

- Bruttoregionprodukten – BRP totalt, uppdelat på branscher, per invånare samt per sysselsatt.
- Sysselsatta totalt samt uppdelat på branscher.
- Lönesumma totalt samt uppdelat på branscher.
- Disponibel inkomst totalt samt per invånare.

För mer information, kontakta Berit Hall Backström 08-506 948 30 eller Henrik Nyman 08-506 945 96, NRINFO@scb.se. Du hittar också mer information på www.scb.se.

SCB:s storföretagsbarometer

I denna telefonundersökning kan du ställa frågor om förhållanden och attityder som rör stora företag.

Som kunder delar ni på frågetrymmet. Detta ger lägre kostnader för respektive kund, utan att göra avkall på kvalitén.

Vi ställer frågorna till en person inom företagsledningen och du har svaren inom två veckor efter mätperioden!. Undersökningen genomförs under mars och oktober varje år.

För mer information, kontakta Lisbeth Andersson, 08-506 943 39, lisbeth.andersson@scb.se.

Våra nya alkoholvanor – hur ska vi informeras om riskerna?

Foto: Monica Holmberg

Hur många av oss är s.k. risk-drickare och var finns vi socialt och geografiskt? Hur upplever vi vår hälsa? Hur ser drickandet och viljan till förändring ut? Vilka kunskaper har vi om gränser och risker? Hur upplever vi att bli utfrågade om våra vanor i vården? Och slutligen, har vi överhuvudtaget blivit tillfrågade?

Nu undersöks vår syn på att vården får möjlighet till förebyggande upplysningsarbete vad gäller alkohol och skadeverkningar. SCB har genomfört en enkätundersökning på uppdrag av Linköpings universitet bland 6 000 personer mellan 18–64 år.

Denna typ av studie om vårdens arbete med alkoholfrågor, där folk i allmänhet informeras och utfrågas, är unik i sitt slag. I tidigare studier har man istället fokuserat på vårdfolkets egna attityder, kunskap och praxis.

Sedan EU-medlemskapet 1995 har det blivit svårare att bedriva traditionell alkoholpolitik, med höga skatter och begränsad tillgång. Istället har vården fått ett ökat ansvar för att upptäcka alkoholproblem.

Per Nilsen, docent i samhällsmedicin vid Linköpings universitet, hur är synen på alkohol internationellt?

Det finns givetvis stora skillnader, men ur ett Europaperspektiv pratar

man om två dryckeskulturer – ”våt” och ”torr”. Våt är sydeuropeisk – man dricker lite alkohol och ofta, företrädesvis till maten. Den torra kulturen finns – eller snarare fanns – i Sverige. Den var förlagd till helgerna och då oftast i form av intensivdrickande. Den allmänna globaliseringen och faktorer som *bag in box* påverkar vårt sätt att dricka alkohol. Nu tror jag att Sverige är på väg att etablera en dryckeskultur som både är våt och torr, vilket givetvis inte är bra.

Ser ni skillnader mellan olika grupper i samhället, socialt och geografiskt!

Vi kommer naturligtvis att kunna se skillnader socialt och geografiskt, men det är inte det primära syftet med studien. Många andra studerar detta, som t.ex. Stockholms universitet som ringar upp folk varje månad för att mäta hur våra dryckesvanor förändras över tid. Därifrån kommer svenska siffror om den årliga mängden.

Med denna studie vill vi kunna beskriva ”riskdrickarna” och få kunskap om gruppen. Riskkonsumtion av alkohol innebär ökad risk för fysiska, psykiska och sociala konsekvenser av konsumtionen. Begreppet introducerades av Världshälsoorganisationen på 1980-talet, men det har tagit lång tid att sprida kunskap om detta i befolkningen i stort. Forskare känner till begreppet och diskuterar det mycket. Frågan är hur medvetna folk är om riskbruk? Det är en aspekt som enkäten ska försöka fånga upp!

Någon tidigare undersökning som ni kan jämföra med?

I Finland har man delvis varit inne på området, men i stort är denna studie unik för Norden.

Men var går då gränserna? Ja, här har län-

derna gjort lite olika bedömningar. Gränsen för riskbruk skiftar mellan länder.

Vi behöver veta hur folk själva ställer sig till eventuellt riskdrickande. Och hur kan åtgärder för att minska riskbruk användas i vården? Efter dessa 20–25 åren visar det sig att vården inte har anpassats efter den ökande alkoholkonsumtionen. I Sverige har vi haft en relativt framgångsrik alkoholpolitik, men EU-inträdet har förändrat förutsättningarna. Jag tror att enkäten kan ge intressanta svar som är viktiga för våra ”nya” strategier för att minska alkoholens skador.

Vem har bekostat studien och hur ska den användas?

Folkhälsoinstitutet har bekostat den och resultaten kommer förhoppningsvis att presenteras i vetenskapliga artiklar. Därefter kommer resultaten att finnas på Folkhälsoinstitutets webbplats www.fhi.se.

Jag vill framhålla det goda samarbetet med SCB som har gjort ett väldigt bra jobb. Det är värt kostnaderna! SCB kommer också att göra en bortfallsanalys via telefonintervjuer för 400 personer. Skiljer de sig i vissa avseenden från de som har svarat på enkäten? Bortfallsanalysen utgör betydande information och gör studien mer värdefull, rent vetenskapligt.

Mer information

Kontakta gärna **Per Nilsen** via e-post: per.nilsen@liu.se.

Monica Holmberg

Foto: Felicia Gabrielsson-Järhult

Per Nilsen

Foto: Monica Holmberg

Hur lever vi våra liv?

Klockan 22:00 en vanlig dag. En tredjedel av svenskarna har släckt läslampan och dragit täcket upp till nästippen. Men nere på kontinenten är det bara en tjugondel av spanjorerna som krupit till kojs vid den tiden. Ja, så såg det ut vid den senaste tidsanvändningsundersökningen för tio år sedan. Nu är det dags för en ny.

Mikael Molén

Arbetet ligger till grund för välfärden, säger SCB-utredaren **Mikael Molén**. Men inte bara det betalda förvärvsarbetet. Varje dag sker mängder av arbetsuppgifter som vi kan jämföra med exempelvis restaurang-, daghems- och lokalvårdsverksamhet. Det är arbete som oftast inte syns i statistiken.

– En viktig förutsättning för välfärden är även det obetalda arbetet, det som i stor utsträck-

ning sker i hemmet. Rena kläder och mat på bordet är en förutsättning för ett avlönat arbete. Därför är huvudsyftet med denna tidsundersökning att synliggöra det obetalda arbetet och att se hur arbetet fördelas mellan män och kvinnor.

Kvinnornas hemarbete har minskat

SCB har tidigare genomfört två tidsanvändningsstudier – 1990 och 2000. Det svenska folket har ändrat sitt sätt att leva mellan dessa tio år. Den största absoluta förändringen är att kvinnornas tid för hemarbete har minskat med i genomsnitt 40 minuter per dag, till drygt fyra timmar. Samtidigt kortade männen tiden på jobbet med drygt 20 minuter per dag.

Att kvinnorna sköter hemmet i mindre omfattning än tidigare innebär inte att männen oftare rycker in bland kastruller och dammvippor.

– Nej, snarare att den nedlagda tiden på hemarbete, mest städning, totalt sett har minskat.

Mer lek, mindre omsorg

Mammornas aktiva omsorg om barnen har tydligt minskat. Ändå är det oftast de som torkar små näsor, byter lortiga blöjor, matar hungriga munnar och badar små krabater. Innebär den mindre aktiva omsorgen om barnen att mammorna fått mer egen tid?

– Nej, den har bytts mot lek och umgänge med barnen. Det är ju också en form av omsorg. Senaste undersökningen visar att mammorna och papporna leker ungefär lika mycket med sina barn. Sammantaget är det viktigt att påpeka att vi i genomsnitt tillbringar lika mycket tid med barnen jämfört med tio år tidigare.

En annan notering är att barnen ser sina mammor hemarbeta betydligt mer än vad de ser papporna göra det.

– Vad kan det föra med sig? Ur ett jämställdhetsperspektiv är det intressant att fundera kring synen på könsrollerna, om den formas redan i mycket tidig ålder.

Att kvinnor dessutom ger sig i kast med hemarbete direkt efter jobbet betydligt oftare än männen, bidrar inte till att bilden av jämställdhet blir bättre.

Tidsbrist

Överlag har föräldrar, framför allt yngre, svårt att få tiden att gå ihop. Mest stressade är ensamstående småbarnsmammor visar den senaste undersökningen.

Men vi svenskar försöker ändå vika en del tid åt sportande och aktivitet. Detta leverne fortsät-

ter vi med högt upp i åldrarna. Aktiv idrott och friluftsliv har ökat – liksom tv-tittande och datoranvändning. Ökat har även den fria tiden gjort – åtminstone om man ser till genomsnittet.

– Framför allt är det äldre och singlar utan hemmavarande barn som har mest fri tid, kommenterar Mikael Molén. Föräldrarollen är krävande och innebär mer arbete totalt.

Ökat har även den fria tiden gjort – åtminstone om man ser till genomsnittet.

Sverige i miniformat

Undersökningen ger en unik bild över det svenska vardagslivet. Den visar vad vi gör en vanlig dag – och när vi gör det. Vi får ett mikrosverige.

Att det går tio år mellan undersökningstillfällena beror på att studien är så omfattande, även för de 8 000 deltagarna. De ska under två slumpmässigt utvalda dagar fylla i sina aktiviteter i en dagbok som är uppdelad i tiominutersintervaller. Insamlingen av den nya undersökningen pågår under tolv månader och startades den första april i år. Resultaten kommer att publiceras under hösten 2011.

Harmoniserade undersökningar

Dagbok ska även föras i andra länder i Europa. Det gör jämförelser möjliga. En förutsättning är att länderna genomför undersökningarna på

2010 Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning

liknande sätt. Sedan mitten av 1990-talet har Eurostat samordnat arbetet med riktlinjer.

Spanjorerna – eller kanske spanjorskorna – ägnar betydligt mycket mer tid åt hemarbete än svenskarna, speciellt under förmiddagen. Spanjorerna har senare vanor än vi svenskar – de äter middag senare på dygnet och kryper till kojs ett par timmar efter oss.

Numera är internet och mobiler en självklarhet i svenska hem. Hur har de teknologiska framstegen påverkat vårt sätt att leva? Och hur ser det ut med jämställdheten i samhället i dag? Vem städar och tvättar i hushållet? Vem sköter om barnen? Har vi mer fri tid i dag, jämfört med för tio år sedan – eller jobbar vi mer?

Vilken nytta har vi av en omfattande tidsstudie?

– Den kan användas av arbetsmarknadsanalytiker, jämställdhetsforskare, samhällsplanerare, massmedier och beslutsfattare. Statistiken är mycket omfattande och användbar inom många områden. Vi vet exempelvis att forskare vill studera hushållens energianvändning utifrån tidsanvändningsdata. Hur påverkas miljön av vårt sätt att leva? Hur tar sig folk runt i samhället och vid vilka tider? Har män och kvinnor samma möjligheter på arbetsmarknaden eller begränsar vår tidsanvändning detta? Vem hämtar på dagis och vem pendlar till arbetet? Egentligen är det bara fantasin som sätter gränser för hur vi kan använda statistiken. Tidsanvändningsundersökningen ger forskare och andra användare en bild av vårt samhälle som ingen annan statistik kan!

Integrations- och Jämställdhetsdepartementet har beställt undersökningen. I augusti 2011 ska den första delrapporten presenteras. Under 2012 ska hela undersökningen vara klar.

Mer information

Kontakta gärna *Mikael Molén* via e-post, mikael.molen@scb.se. Information finns även på www.scb.se.

Ulrika Haglund

Vem är fattig i Sverige och EU?

2010 är året för bekämpning av fattigdom och social utestängning. Sedan 1983 utser man särskilda temaår inom EU för att belysa och öka vår kunskap inom olika områden.

De övergripande målen detta år är att öka kännedomen om de utsattas situation och synliggöra problemen och att hitta strategier för att visa vägen ut ur utsattheten. SCB har levererat data till Socialdepartementet, som finansierar projektet tillsammans med Europeiska kommissionen. Studieförbundet SENSUS koordinerar aktiviteterna under året. Det finns en rad webbplatser som ger information i ämnet. En av dem är www.temafattigdom.se.

Eva Franzén på Socialdepartementet, vem är fattig i Sverige?

– Enligt EU:s mått finns det risk för fattigdom när man lever under 60 procent av landets medianinkomst. Generellt sett kan man säga att den relativa fattigdomen ökar samtidigt som den absoluta minskar – en trend som har funnits sedan förra krisen på 1990-talet.

En utsatt grupp är våra unga. Här ligger Sverige sämre till än många andra EU-länder. Gruppen har svårt att komma in på arbetsmarknaden och de har inte samma stöd från trygghetssystemet. Denna tendens, som innebär en stor utmaning, hänger också ihop med att många unga flyttar hemifrån tidigt. De flesta högskolestuderande bor i egna hushåll – till skillnad från övriga Europa.

När det gäller de äldre, 65 år och över, finns relativt få fattiga jämfört med övriga EU. Historiskt sett har detta varit en utsatt grupp.

Inom EU

Cirka 16 procent av Europas befolkning lever med risk för fattigdom. Eftersom det handlar

om relativ fattigdom, så utgår man från varje lands levnadsstandard. Lägst andel fattiga finns i Tjeckien och Finland. Sverige finns på en sjunde plats. Högst andel finns i Rumänien och Lettland. Listan på samtliga EU-länder hittar du på www.temafattigdom.se.

– Dessa relativa mått gör naturligtvis att vi alltid har fattiga. När det gäller absoluta mått, hittar vi de fattigaste bland de senast tillkomna EU-länderna.

Hur presenterar ni uppgifterna om fattigdomsåret?

Vi har nyligen framställt en enkel skrift, *Fattigdomen i Sverige och EU*. Denna hittar du på regeringens webbplats www.regeringen.se. Det förekommer också en rad aktiviteter runt om i landet.

Belyses även de hemlösas situation?

Ja, de hemlösas situation uppmärksammas också med en rad aktiviteter. Bland annat genomförde regeringen ett seminarium tidigare under maj månad i år.

Foto: Monica Holmberg

Eva Franzén

Monica Holmberg

Miljöteknik – framtidens teknik?

Liten – men ständigt växande. Det handlar om miljöteknik, ett område med stora möjligheter för svenska miljöteknikföretag.

Sedan 2006 samarbetar SCB med *Swentec*, *Sveriges miljöteknikråd*, för att ta fram den eftertraktade statistiken. Swentec är en delegation under Näringsdepartementet som arbetar på uppdrag av regeringen. Uppgiften är att stödja miljötekniksektorn i Sverige och svenska miljöteknikföretag.

Några av de grupper som intresserar sig för miljöteknikstatistik är länsstyrelser, kommuner, forskare och riskkapitalister.

Några miljöteknikområden:

- Avfallshantering och återvinning
- Bioenergi och biodrivmedel
- Buller
- Fjärrvärme
- Hållbart byggande
- Luftrening
- Marksanering
- Solenergi
- Transportmedel
- Vatten och avloppsrening
- Vattenkraft
- Vindkraft
- Värmepumpar

Omsättningen för sektorn ökar, exporten och antalet anställda likaså. Trenden för miljöteknikföretagen går stadigt – om än långsamt – uppåt.

– Det är framförallt de förnyelsebara miljöteknikområdena vindkraft och solenergi som ökar, säger SCB-utredaren *Mats Eberhardson*.

– Men om vi endast pratar export, är det inom avfallshantering och återvinning, bioenergi och luftrening som ökningen är som störst – i storleksordningen 22–29 procent.

De ljusa tiderna till trots – exporten av miljöteknik motsvarar bara två procent av Sveriges samlade export av varor och tjänster.

Stor kreativitet

SCB:s samarbetspartner är alltså *Swentec*. För SCB:s del innebär samarbetet att djupdyka i register av olika slag. Kreativiteten är i flera fall stor.

– Vi letar givetvis i våra egna databaser och register, men även i Gula sidorna, internet, branschtidningar och så vidare. Ett miljöteknikföretag behöver nämligen inte vara ett litet, teknikfyllt företag som ägnar sig åt enbart miljöteknik. Det kan även vara stora företag, som ABB exempelvis, som inte primärt arbetar inom området men ändå faller in i ramen. Delar av företaget kan arbeta med miljöteknik, säger Mats.

Fakta om miljöteknik

Miljöteknik är all teknik som direkt eller indirekt bidrar till en bättre miljö. Miljöteknik innefattar sådana varor, system, processer och tjänster som ger tydliga miljöfördelar i förhållande till befintliga eller alternativa lösningar, sett ur ett livscykelperspektiv.

Statistiken som de båda samarbetsparterna tar fram bygger på SCB:s miljöföretagsdatabas.

Statistiken som de båda samarbetsparterna tar fram bygger på SCB:s miljöföretagsdatabas. I den finns arbetsställen och företag inom miljöområdet, oberoende av vem som äger bolagen eller i vilken form de bedriver verksamheten.

En viktig skillnad i den statistik som SCB respektive Swentec presenterar, är att Swentec inte räknar med de kraftproducerande bolagen utan bara tekniken bakom den förnyelsebara energiproduktionen.

Kontorsrättor

Samarbetet med Swentec är tätt. SCB och Swentec kompletterar varandra bra, menar Mats.

– Swentec sitter på kunskapen om företagen. De finns nära företagens verklighet och vet hur företagens verksamheter fungerar. Vi på SCB är mer kontorsrättor som slår i register och skattar.

SCB har en årsarbetare avdelad för detta arbete. I praktiken betyder det fyra personer som är inblandade.

Ulrika Haglund

Foto: Monica Holmberg

Mats Eberhardson

Den här gången går frågorna till ...

Foto: Monica Holmberg

Christina Zedell

– riksdagsledamot för Socialdemokraterna och ledamot i Insynsrådet sedan juli 2009.

Inom vilka områden kan du bidra med kunskap till SCB:s ledning?

Jag kan bidra med min långa erfarenhet både som riksdagsledamot, kommunpolitiker och fackligt aktiv. Utifrån ett brett kontaktnät kan jag inhämta synpunkter och se behov av tillförlitlig statistik.

Hur använder du själv SCB:s statistik

Jag har stort behov av tillförlitlig statistik inom många områden, inte minst som ledamot i Finansutskottet. Statistiken använder jag som underlag till olika politiska beslut som ska fattas. Jag använder också statistiken inför motionsskrivande, debattinlägg och inför olika politiska debatter.

Din drömstatistik

Utifrån min strävan efter ett jämlikt och rättvist samhälle vill jag ha heltäckande statistik som inom olika områden visar på fördelningspolitiska konsekvenser. Det kan handla om villkoren på arbetsmarknaden, barnens villkor, förmögenhetsspridningen, jämställdheten, tillgänglighet och kvalitet inom vård och omsorg, bostadssituationen och de äldres situation. Jag vill ha statistik som på ett tillförlitligt sätt visar på hur stora klyftorna är i samhället så att åtgärder kan sättas in för att minska ojämlikheterna. Viktigt är också underlag som visar hur demokratin fungerar.

Monica Holmberg

Förbättringar i SCB:s verksamhet

Under 2009 prioriterades utvecklingsarbetet att förbättra insamling och granskning – men även andra områden har utvecklats. SCB:s nya webbplats var kanske den mest påtagliga förändringen för våra kunder och användare. Den resulterade i en mer lättnavigerad och användarvänlig webbplats.

Datainsamling via webben fortsätter att öka. Under 2009 ökade antalet enkäter som samlades in på detta sätt med 13 procent. Detta medför ökad belastning och högre krav på verktyget för insamling som därför har vidareutvecklats. Varje år genomförs också ett stort antal intervjuer genom telefonsamtal eller besök. Det ställer krav på det stödsystem som intervjuarna använder. Det behöver ha både hög kapacitet och tillförlitlighet – även i framtiden. Systemet har genomgått förbättringar under året.

Den största utvecklingsinsatsen förra året gällde förbättring av granskningsprocessen för inkomna svar. Här utvecklas ett standardiserat och flexibelt verktyg, vars första version nu har lanserats. En färdplan finns utarbetad för hur verktyget ska fortsätta att utvecklas och kunna tas i drift av fler statistikundersökningar.

Ett omfattande arbete har gjorts för att förbereda verksamheten för en ISO certifiering under 2011. SCB ska certifieras enligt ISO 20 252 som är en internationell standard för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar. Utbildningar har genomförts, en genomgång har gjorts av samtliga statistikprodukter och en plan för åtgärder av identifierade brister har tagits fram. Arbetet har också resulterat i ytterligare utvecklingsprojekt.

Under 2010 kommer det centrala utvecklingsarbetet att fokusera på ökad effektivitet och kvalitetssäkring i produktionen, främst på insamlingsdelen – men också att minska kostnaderna för våra uppgiftslämnare. Utvecklingsarbetet omfattar verktyget för granskning av inkomna svar, verktyg för insamling via webben och stödsystem för intervjuarna. Utveckling och förbättring av våra statistiska databaser blir direkt synliga för dig som kund och användare.

Under 2010 kommer det centrala utvecklingsarbetet att fokusera på ökad effektivitet och kvalitetssäkring i produktionen, främst på insamlingsdelen ...

Anna Hallqvist, SCB
anna.hallqvist@scb.se

Tips ...

Sommarskola i statistik den 9–11 augusti

under ämnet *Time Series Modeling with ARIMA and RegARIMA Models*

Sommarskolan 2010 genomförs i samarbete mellan SCB och Universitetet i Örebro. Huvudföreläsare är **Dr David F. Findley** från US Bureau of the Census. **Sir David F. Hendry**, professor vid Oxfords universitet, är inbjuden som gästföreläsare.

Sommarskolan erbjuder ett utmärkt tillfälle att lära mer om analys av tidsseriesdata.

För mer information och anmälan, kontakta Thomas Laitila på 070-338 62 42.

Källa: SCB

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

SCB, Box 24300, 104 51 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100
tfn: 08-506 940 00, fax: 08-661 52 61,
e-post: scb@scb.se

SCB:s Kundservice
tfn: 08-506 948 01
e-post: information@scb.se

SCB, 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23
tfn: 019-17 60 00, fax: 019-17 70 80,
e-post: scb@scb.se

www.scb.se

